

Kerncijfers politie (2013-2020)

Hoe ontwikkelt de Nederlandse politie zich en welke trends zijn daarin te zien? Onderstaande kerncijfers over de politie geven daar meer inzicht in. Achtereenvolgens komen de thema's 'Politie en de samenleving', 'De toerusting van de politieorganisatie' en 'De ontwikkeling van de taakuitvoering en het werkaanbod' aan de orde. Dit overzicht versijnt twee keer per jaar en wordt aan het 'Halfjaarbericht politie' toegevoegd.

In verband met de oprichting van de Nationale Politie in 2013 is dat jaar, zoveel mogelijk, als startpunt genomen. De grafieken zijn gebaseerd op cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), maar ook op jaarrekeningen, jaarverslagen, jaarverantwoordingen en begrotingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid en van de politie. Het is een voornemen om de volgende edities van dit overzicht uit te breiden met additionele grafieken en gegevens in lijn met de reeds benoemde thema's.

Politie en de samenleving

Slachtofferschap

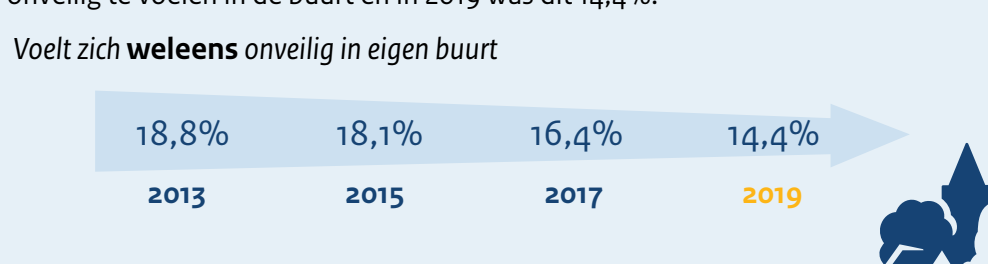
Er is sprake van een dalende trend van misdrijven. Logischerwijs neemt ook het aantal Nederlanders af dat in de Veiligheidsmonitor aangeeft slachtoffer te zijn geweest van een gewelds- vermogens- of vandalismedelict. In 2019 geeft namelijk 13,7 procent van de Nederlanders aan slachtoffer te zijn geweest van één of meerdere gewelds-, vermogens- of vandalismedelicten. Dit is een lichte daling ten opzichte van het percentage in 2013 (19,8 procent), 2015 (17,6 procent) en 2017 (15,2 procent).

Bij cybercrimedelicten is juist een lichte stijging waarneembaar: in 2019 geeft 13 procent van de Nederlanders aan slachtoffer te zijn geweest, een iets hoger aandeel dan in 2013 (12,6 procent), 2015 (11,1 procent) en 2017 (11 procent). Hacken komt het meest voor, gevolgd door koop- en verkoopfraude, cyberpesten en ten slotte identiteitsfraude.

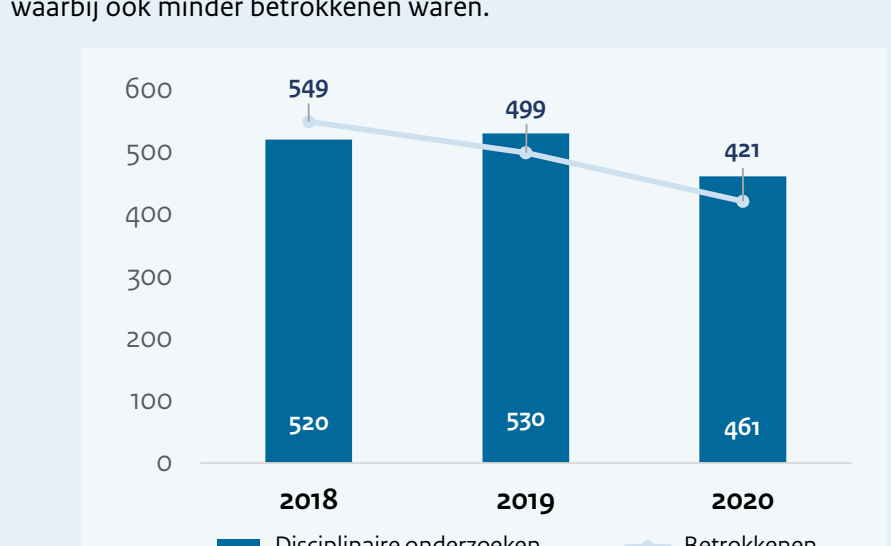
Onveiligheidsgevoel

De afgelopen jaren is het percentage van mensen dat aangeeft zich wel eens onveilig te voelen in de buurt afgenomen. In 2013 gaf 18,8% aan zich wel eens onveilig te voelen in de buurt en in 2019 was dit 14,4%.

Disciplinaire onderzoeken

Disciplinaire onderzoeken zijn interne onderzoeken die uitgevoerd worden omdat er een vermoeden is van gepleegd plichtsverzuim door politieambtenaren. In 2020 zijn een stuk minder onderzoeken uitgevoerd, waarbij ook minder betrokkenen waren.

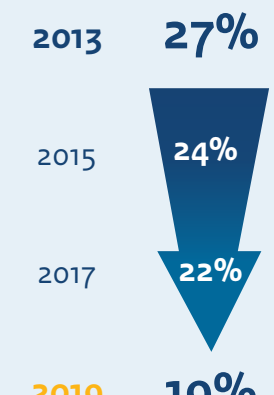
Klachten

Burgers kunnen een klacht indienen over het functioneren van de politie. De klachtbehandeling door de politie is gericht op het herstellen van vertrouwen van burgers in de politie, op het leren van klachten en op imagoverbetering. De afgelopen jaren is er een toename van het aantal klachten ten aanzien van de politie. **Kanttekening:** niet alle klachten voldoen uiteindelijk aan de klachtenregeling van de politie en zullen dus ook niet allemaal door de politie in behandeling worden genomen.

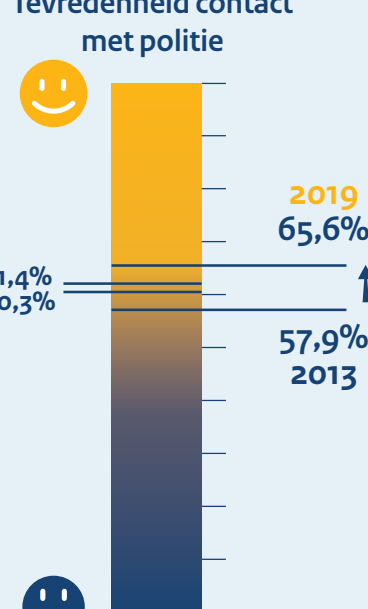

Contact met de politie

Het aantal Nederlanders dat contact heeft met de politie neemt af en de tevredenheid over het laatste contact neemt toe blijkt uit de Veiligheidsmonitor. Het gaat bij deze contacten bijvoorbeeld om een melding of aangifte van een delict, een bekeuring of waarschuwing, of een praatje met een agent op straat.

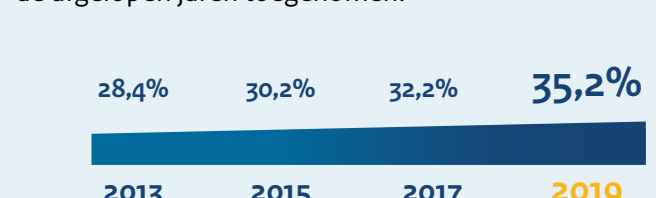

Tevredenheid contact met politie

Tevredenheid over het functioneren van de politie

De tevredenheid over het functioneren van de politie is in de afgelopen jaren toegenomen.

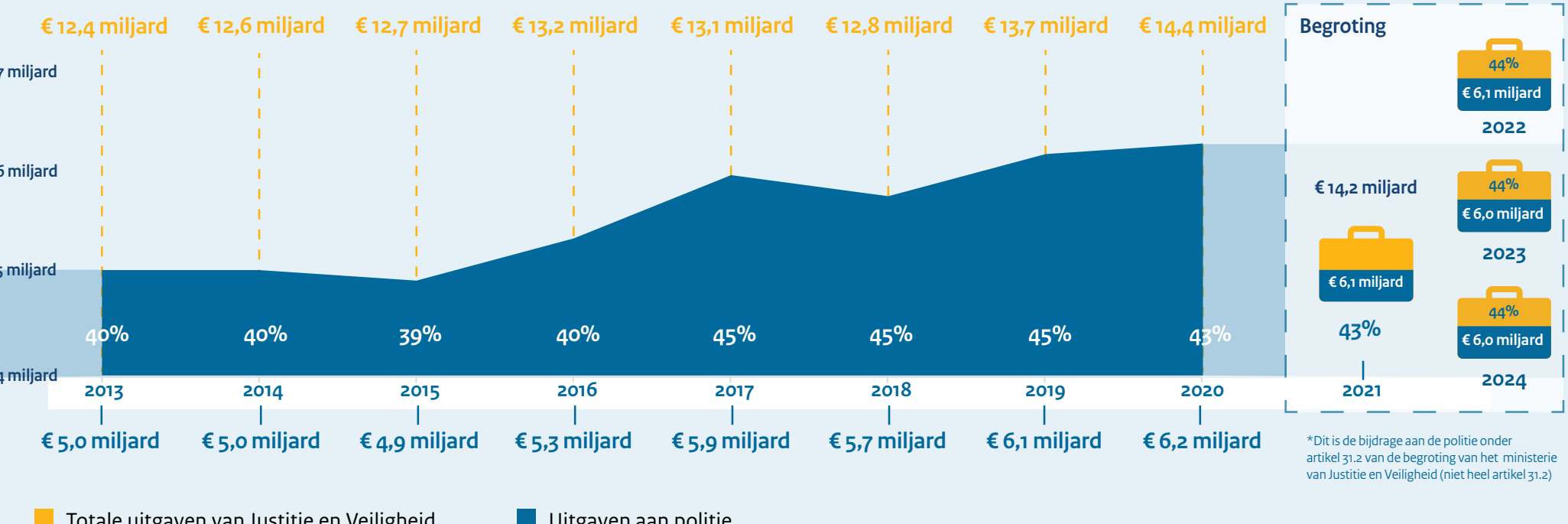

Er is aan alle respondenten van de Veiligheidsmonitor gevraagd hoe tevreden of ontevreden ze zijn over het functioneren van de politie in het algemeen. In 2019 is 35,2 procent hierover (zeer) tevreden, 7 procent (zeer) ontevreden en 20,9 procent is niet tevreden en niet ontevreden. Het grootste deel van de respondenten geeft echter aan dit niet te kunnen beoordelen (34,6 procent) of geeft geen antwoord (2,3 procent).

Bron: Veiligheidsmonitor

De toerusting van de politieorganisatie

Uitgaven ministerie van Justitie en Veiligheid (waarvan deel naar de politie)*

De afgelopen jaren gaat bijna de helft van de uitgaven van het ministerie van Justitie en Veiligheid naar de politie. In 2020 ging ruim 6,2 miljard euro, 43% van de uitgaven van het ministerie van Justitie en Veiligheid naar de Nationale Politie. In 2021 zien we een soortgelijke opbouw in de begroting.

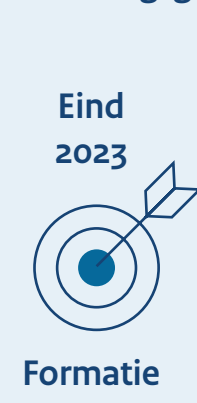
Het geld dat de politie jaarlijks ter beschikking staat, is sinds de start van de Nationale Politie sterk toegenomen. Deze toename wordt de komende jaren ook bestendigd, zoals te zien in de begroting.

Verdeling uitgaven van de politie

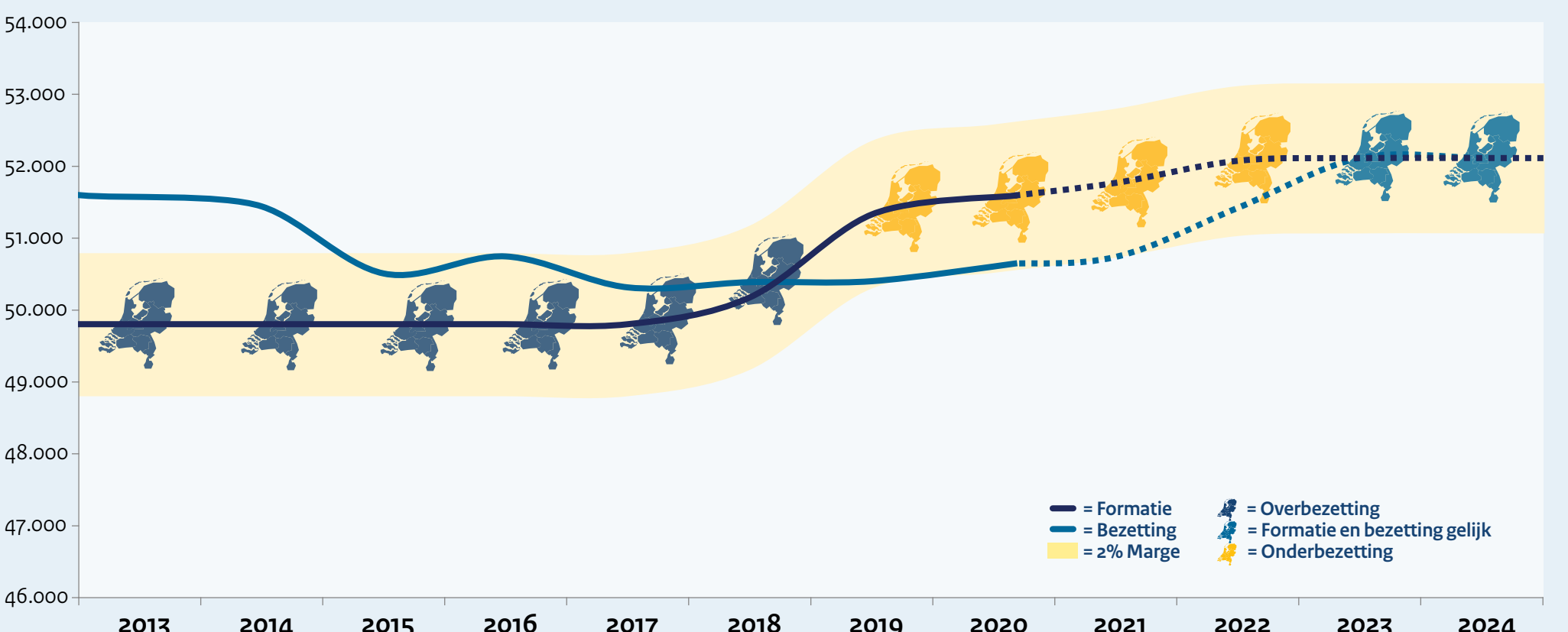

Het merendeel van het politiebudget wordt uitgegeven aan vaste kosten voor personeel en materieel, in een stabiele verhouding. Materiële kosten bestaan onder andere uit kosten voor de fysieke politiebureaus, vervoersmiddelen en ICT. Personeelskosten uit kosten voor salaris, opleiding en vorming, inhuur en mutaties personeelsvoorziening. De begroting 2021 beoogt die verhouding iets te verschuiven ten gunste van de materiële uitgaven.

Bezettingsgraad operationeel personeel

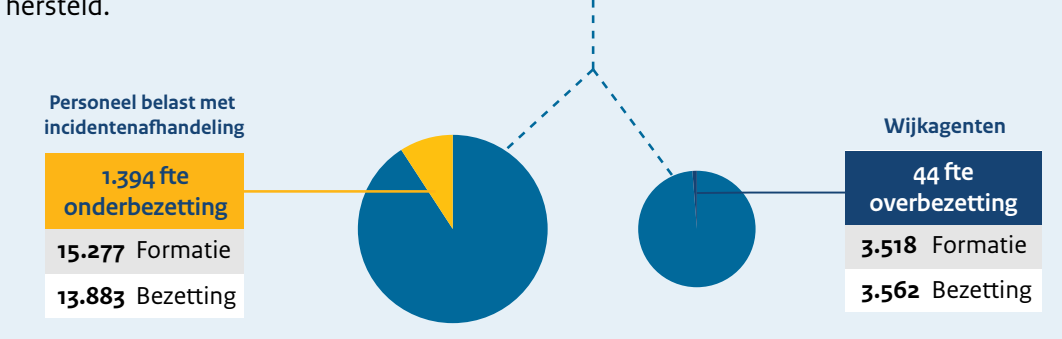

Als gevolg van de intensiveringen van het kabinet Rutte III is de operationele formatie van de politie verder verhoogd. Deze stijging zet zich tevens verder voort. De noodzakelijke afbouw van de overbezetting die was ontstaan, is reeds omgebogen naar een duurzame stijging van de bezetting. Er is thans nog sprake van onderbezetting, maar eind 2023 zal de formatie uiteindelijk gelijk zijn aan de bezetting.

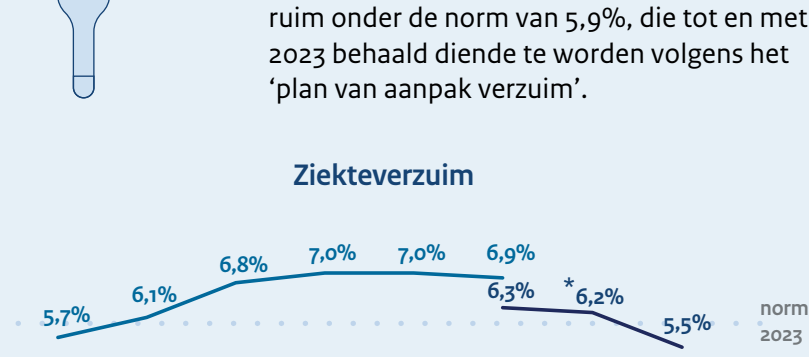
Onderbezetting Gebiedsgebonden Politie (GGP)

De overbezetting is in bijna alle teams afgeboord en op veel plaatsen is nu sprake van onderbezetting, met name in de GGP in de basisteams (agenten die aantrekkelijk zijn voor de burger). Meer specifiek zit de onderbezetting voornamelijk bij het personeel dat belast is met incidentenaanpak. Dat zorgt voor een hoge werkdruk bij deze agenten en bij hun collega's in de basisteams. Het zal waarschijnlijk nog enkele jaren duren voordat dit is hersteld.

Verzuim

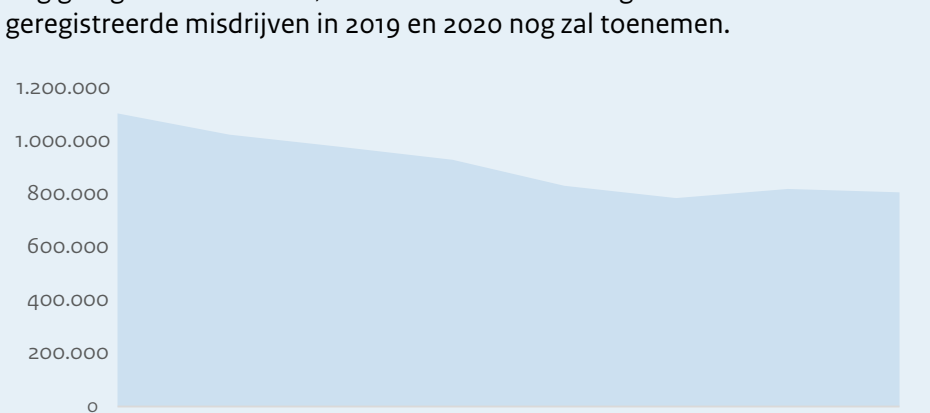
De stijgende trend van het ziekteverzuim is gekeerd: in 2020 betrof het totale ziekteverzuim 5,5% (12-maands gemiddelde en berekening conform de CBS-methode). Ten opzichte van 2019 is het ziekteverzuim in 2020 dus 0,7 procentpunt gedaald. De dalende trend heeft zich dus ook in 2020 verder doorgezet. De politie zit momenteel ruim onder de norm van 5,9%, die tot en met 2023 behaald diende te worden volgens het 'plan van aanpak verzuim'.

De ontwikkeling van de taakuitvoering en het werkaanbod

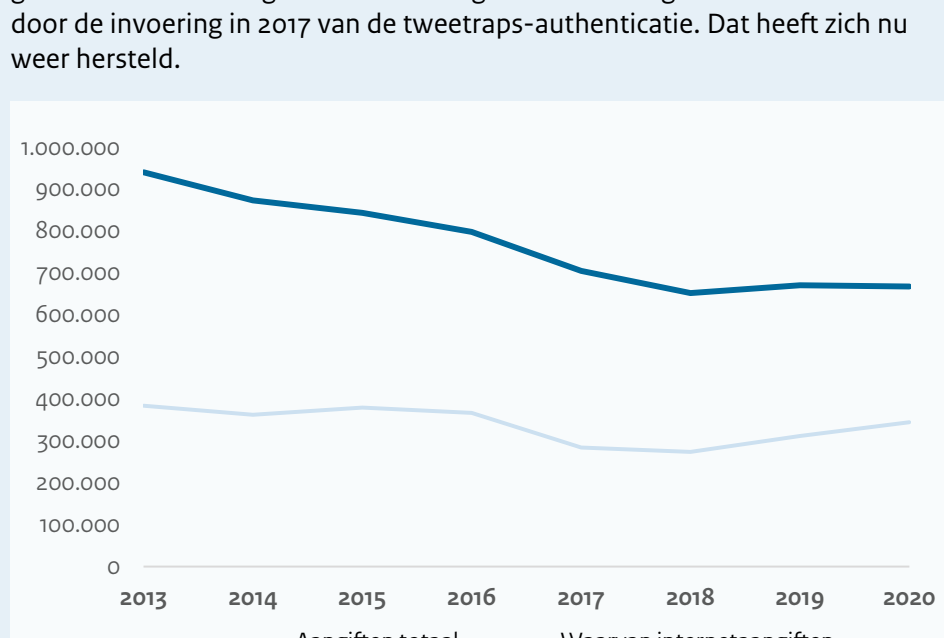
Misdrijven

Geregistreerde misdrijven zijn strafbare feiten die zijn vastgesteld in het Wetboek van Strafrecht of in andere wetten en welke door de politie, of voor een klein deel van de Koninklijke Marechaussee, worden vastgelegd in een proces-verbaal. Na een aantal jaar een afname te hebben gezien van het aantal geregistreerde misdrijven, is er nu sprake van meer stabiliteit. **Kanttekening:** misdrijven kunnen ook na het verstrijken van het jaar nog geregistreerd worden, waardoor de verwachting is dat het aantal geregistreerde misdrijven in 2019 en 2020 nog zal toenemen.

Aangiften

Het aantal aangiften laat in 2020 een vergelijkbaar beeld zien ten opzichte van 2019. Sinds de oprichting van de Nationale Politie is een daling te zien in het aantal aangiften die de politie ontvangt. **Kanttekening:** bij deze daling is dat ook de criminaliteit is gedaald. Er is echter wel een stijging te zien in het aantal, en aandeel, internetaangiften. Dit is in 2020 gestegen van 311.669 (46,4%), naar 344.958 (51,6%). De eerder geconstateerde daling van internetaangiften was overigens deels te verklaren door de invoering in 2017 van de tweetraps-authenticatie. Dat heeft zich nu weer hersteld.

Geregistreerde verdachten

Geregistreerde verdachten worden die door de politie aan de rechter overgemaakt. Geregistreerd wanneer 'redelijk vermoeden van schuld' aan een misdrijf bestaat. Een persoon die binnen een jaar meer dan 1 keer wordt geregistreerd, wordt slechts 1 keer meegeteld. Een verdachte wordt geregistreerd in het jaar waarin het misdrijf is gepleegd.** **Kanttekening:** verdachten kunnen ook na het verstrijken van het jaar nog geregistreerd worden, waardoor de verwachting is dat het aantal geregistreerde verdachten in 2019 en 2020 nog zal toenemen.

Ophelderingspercentage

Het ophelderingspercentage van de politie bekend is, ook al is deze voortvankelijk of ontken hij/zij het strafbare feit te hebben gepleegd, gerelateerd aan het totaal aantal geregistreerde misdrijven. Een opgehelderd misdrijf wordt geregistreerd in het jaar waarin het misdrijf is gepleegd.** **Kanttekening:** misdrijven kunnen ook na het verstrijken van het jaar nog opgehelderd worden, waardoor de verwachting is dat het ophelderingspercentage in 2019 en 2020 nog zal toenemen.

